

Alina Kowalczykowa

"Dramat naturalistyczny", Roman
Taborski, "Przegląd Humanistyczny",
T. 16 (1972), nr 3 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/45, 188

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ TABORSKI Roman: Dramat naturalistyczny. "Przegląd Humanistyczny" R. 16:1972 nr 3 s. 37-56.

Fragment przygotowywanej książki zbiorowej "Naturalizm w Polsce". Autor ustala znaczenie i zasięg terminu i krótko omawia postulowany przez Zolę model "dramatu naturalistycznego", rozwój teatru naturalistycznego w Europie i twórczość i czołowych jego przedstawicieli. Jako konsekwentny wyraz naturalizmu w dramacie polskim traktuje sztuki Zapolskiej i Perzyńskiego. W dramatach Wyspiańskiego i Przybyszewskiego dostrzega łączenie cech naturalizmu i modernizmu. Interesujące uwagi o narastaniu tendencji antynaturalistycznych prowadzą do wniosku końcowego autora, że dominacja naturalizmu w dramacie polskim była epizodem krótkotrwałym, lecz elementy tego nurtu okazały wielką żywotność w teatrze późniejszym.

BP/45/85

A.K.

/II/ KURCZAB Henryk: Elementy naturalizmu i impresjonizmu w technice narracyjnej Witkiewicza. "Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Rzeszowie. Nauki Humanistyczne. Filologia Polska". Rzeszów 1970 /druk 1971/ z. 5 s. 25-58.

Rozprawa przynosi kontynuację problematyki zawartej w pracy tegoż autora "Struktura gatunkowa i konstrukcja >Na przełęczy< Stanisława Witkiewicza" /"Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Rzeszowie", 1969, z. 4/. Zawiera analizę prozy narracyjnej pisarza pod kątem jej właściwości, dających się zaklasyfikować jako naturalistyczne i impresjonistyczne. Dokumentaryzm, naturalistyczna koncepcja człowieka oraz naturalistyczna metoda opisu współistnieją w tej prozie obok dążenia do oddania wrażeń i doznań relacjonującego podmiotu. W rezultacie ujawnia ona obecność elementów, które uprzywilejowało malarstwo impresjonistyczne, a więc wrażliwości na kolor, ruch i światło. Autor broni przy tym artystycznych wartości tak ukształtowanej prozy przed krytyką, która - wrogo ustosunkowana do naturalizmu - zarzucała Witkiewiczowi odejście od kanonu realistycznej typowości.

BF/45/86

B.W.